

ÚVOD

V návaznosti na naplňování strategických cílů Českého statistického úřadu v oblasti regionální statistiky připravujeme další analytické publikace, které se budou podrobněji zabývat problematikou venkova. V letošním roce jde především o vymezení pojmu „venkov“ z nejrůznějších pohledů a také získání sady relevantních statistických ukazatelů, které by dostatečně zobrazovaly postavení venkova a jeho vývoj v jednotlivých krajích České republiky. Již v minulém roce byly v několika krajích zpracovány úvodní studie a v roce letošním se připravujeme na zpracování podrobnějších analýz, které budou vydány v roce 2009. Předkládaná publikace shrnuje dosavadní zkušenosti a výsledky statistické analýzy problému a má tedy spíše metodický charakter. Klade si za cíl odpovědět především na otázku: „Jaká jsou možná vymezení venkova a jakými ukazateli je možno popsat rozdíly mezi venkovskými a městskými obcemi?“ Měla by být zároveň podkladem pro diskuzi odborné veřejnosti k problematice vymezení venkova a také k nalézání dalších ukazatelů, které by mohly tuto problematiku dostatečně popsat, jak z pohledu současného stavu, tak z hlediska vývojových tendencí.

Vzhledem k tomu, že se jedná o problematiku zatím statisticky zcela nepopsanou, zvolili jsme jako základní územní jednotku celý kraj a jeho rozčlenění na městské a venkovské obce v osmi různých variantách. Podrobnějším územním členěním se v tomto materiálu nezabýváme, protože by to zřejmě vyžadovalo ještě složitější vymezení venkova. V krajských publikacích, které budou vydány v příštím roce, se však menšími územními celky než je kraj zabývat budeme.

Pro sledování jednotlivých jevů a rozdílů mezi městskými a venkovskými obcemi jsme porovnávali především údaje za období let 2000 – 2006. V některých případech jsme však museli použít výsledky Sčítání lidu, domů a bytů k 1. březnu 2001, protože se jedná o údaje jiným způsobem nezjistitelné, které jsou k dispozici pouze jednou za 10 let.

Publikace je rozdělena do čtyř samostatných kapitol. První kapitola je věnována obecné problematice vymezení venkova. Druhá kapitola představuje osm navržených variant vymezení venkova pomocí stručné charakteristiky, formou tabulek a grafického znázornění. Ve třetí kapitole jsme pak vybrali z každé oblasti několik konkrétních ukazatelů a na jejich základě popsali rozdílnost postavení venkovských a městských obcí podle zvolených variant v České republice a v jednotlivých krajích. Čtvrtá kapitola obsahuje zhodnocení výhod a nevýhod zvolených variant.

Nedílnou součástí tohoto materiálu je rozsáhlá příloha, ve které jsou podrobněji zobrazeny jednotlivé varianty vymezení venkova. Upozorňujeme především na přílohu ke kapitole 3, kde je možno najít konkrétní údaje ve 30 vybraných ukazatelích, a to jak pro různé varianty venkovského prostoru, tak jejich srovnání s průměrem kraje nebo celé České republiky.